

เอกสารสรุปและรายงานผล
โครงการ “คลินิกโหราศาสตร์”

กীরติวจน์ ธนภัทรธวานันท์
บุญชู ศรีเวียงยา

สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

คำนำ

หลักโหราศาสตร์ส่วนหนึ่งได้จากการสังเกตสิ่งต่างๆที่ผ่านเข้ามาในชีวิตของผู้คนชาวอีสานผนวกวัฒนธรรมความเชื่อต่างถิ่น จึงนับว่าเป็นองค์ความรู้ที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งของชาวอีสาน โหราศาสตร์จึงมีความสำคัญและจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตของชาวอีสานทั้งระดับชุมชน ครอบครัว และบุคคล ประเด็นเหล่านี้จะถูกชี้แจงจากผู้รู้ เรื่องที่ทำนายจะเป็นจริงหรือไม่ก็ตามแต่การทำนายตามหลักโหราศาสตร์อีสาน ทำให้เรื่องหรือผู้ที่ถูกทำนายมีทางแก้ไข จึงเป็นที่มาของการประกอบพิธีกรรมที่ละเอียดอ่อน ช่วยผ่อนคลายความขุ่นข้องหมองใจ เสมือนเป็นจิตแพทย์ที่คอยรักษาเยียวยาชุมชน กลุ่มบุคคล และบุคคลได้ดำเนินชีวิตอย่างมีเสถียรภาพ

การดำเนินกิจกรรมโครงการดังกล่าวได้มีการเผยแพร่องค์ความรู้โหราศาสตร์พื้นบ้านแก่ผู้สนใจทั่วไป ด้วยการเผยแพร่ทางสื่อมัลติมีเดีย เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวก พร้อมทั้งให้มีการบริการวิเคราะห์ตรวจดวงชะตา ตามหลักวิชาโหราศาสตร์ อันจะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้สนใจด้านโหราศาสตร์และวัฒนธรรม อันเนื่องด้วยโหราศาสตร์

คณะกรรมการดำเนินโครงการ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๑ บทนำ	๑
บทที่ ๒ สรุปผลการดำเนินงานโครงการ	๘
ภาคผนวก	๑๐

บทที่ ๑

บทนำ

หลักการและเหตุผล

โหรา โหรา หรือ หร โดยรูปศัพท์แล้ว หมายถึง การหาร คำว่า “โหราศาสตร์” จึงหมายถึง ศาสตร์ หรือวิชาที่ว่าด้วยการหาร แต่โดยปริยายแล้ว “โหราศาสตร์” หมายถึง ศาสตร์ที่ว่าด้วยการบวกลบ คูณ หาร ซึ่งก็คือการคำนวณนั่นเอง แต่หากพิจารณาและอ้างอิงตามข้อมูลเชิงลึกโหราศาสตร์ ถือเป็นศาสตร์ที่พัฒนามาจากพื้นฐานของวิชาโหราศาสตร์ ซึ่งเป็นวิชาที่ว่าด้วยการศึกษาการเคลื่อนที่โคจรของดวงดาวในระบบสุริยะจักรวาล ดังนั้น โหราศาสตร์ แท้จริงแล้วจึงหมายถึง วิชาที่ว่าด้วยการคำนวณโดยอาศัยการโคจรของดวงดาวเป็นหลักสำคัญ

โหราศาสตร์ที่ว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างดวงดาวกับชีวิตมนุษย์นี้เป็นความรู้อันเก่าแก่ของมนุษยชาติหนึ่ง เพราะสิ่งที่มนุษย์ทุกยุคทุกสมัยมองเห็นบนท้องฟ้าก็คือดวงดาว กลางวันเห็นดวงอาทิตย์ กลางคืนเห็นดวงจันทร์และหมู่ดวงดาวมากมาย มนุษย์จึงรู้จักดวงดาวตั้งแต่มนุษย์ถือกำเนิดขึ้นบนโลก เมื่อก่อนวิชาโหราศาสตร์กับดาราศาสตร์เรียกได้ว่าเป็นวิชาเดียวกัน การอธิบายความเป็นมาของโหราศาสตร์หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องกล่าวถึงความเป็นมาของดาราศาสตร์ด้วย

การศึกษาดาราศาสตร์สมัยแรก ๆ เกิดจากมนุษย์ได้พบเห็นปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นบนท้องฟ้า จนเชื่อว่าเหตุการณ์เหล่านั้นเป็นสิ่งที่กำหนดวิถีทางชีวิตของมนุษย์ จึงเริ่มกำหนดความหมายของวัตถุบนท้องฟ้าเป็นเสมือนเทพเจ้า และมีนิยายเล่าสืบกันมา แหล่งอารยธรรมเก่าแก่ของโลกล้วนแต่มีร่องรอยของความรู้ทางดาราศาสตร์หรือโหราศาสตร์อยู่ ดังเช่น ชาวจีนสามารถหาได้ว่า ๑ ปี มี ๓๖๕ วัน เมื่อ ๒,๕๐๐ ปีก่อนคริสตกาล มีการสร้างปฏิทินช่วยในการทำนายการเกิดอุปราคา ซึ่งชาวจีนโบราณถือว่าการเกิดสุริยุปราคา จะต้องมีการเซ่นไหว้เพื่อเอาอกเอาใจพระผู้เป็นเจ้า และชาวจีนเป็นชนชาติแรกที่ทราบว่าดวงจันทร์เคลื่อนที่จากทิศตะวันตกผ่านกลุ่มดาวต่าง ๆ บนท้องฟ้าไปยังทิศตะวันออก ใช้เวลาครบรอบประมาณ ๒๘ วัน

โหราศาสตร์ เป็นมรดกทางภูมิปัญญาของมนุษยชาติ ที่มีความเป็นมายาวนาน นอกจากมนุษย์จะนำความรู้ที่ได้จากวิชาโหราศาสตร์มาใช้พยากรณ์ชีวิตแล้ว มนุษย์ยังได้ประโยชน์ ได้รู้และเข้าใจในระบบสุริยะจักรวาลอย่างลุ่มลึก ความรู้ ความเข้าใจในระบบสุริยะจักรวาลของมนุษย์ได้พัฒนามากขึ้นจนทำให้มนุษย์สามารถจัดองค์ความรู้ต่างๆได้อย่างเป็นระบบและอธิบายปรากฏการณ์ทางธรรมชาติได้อย่างมีเหตุผล เช่น อธิบายการเคลื่อนที่ของโลกรอบดวงอาทิตย์ที่มีการโคจรในแนวระนาบ รูปวงกลมอันทำให้เกิดปรากฏการณ์ฤดูกาลต่างๆ ทั้งอธิบายวิธีการเคลื่อนที่ของโลก ด้วยการหมุนรอบตัวเอง อันทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเป็นช่วงเวลากลางวัน กลางคืน ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในวิถีโคจรของโลกรอบดวง

อาทิตย์ แม้กระทั่งการโคจรของดวงจันทร์ทำให้มนุษย์สามารถอธิบายได้ด้วยระบบปฏิทิน ซึ่งเราได้ใช้กันอยู่จนกระทั่งปัจจุบัน

ประการสำคัญที่แสดงให้เห็นว่ามนุษย์ในอดีตมีความสามารถในการใช้โหราศาสตร์เพื่อเข้าใจระบบสุริยะที่ลึกซึ้ง ได้แก่ การคำนวณปฏิทินโบราณ เพื่อบอกถึงฤดูกาล และกำหนดวันสำคัญต่างๆ ได้ เช่น แท่งหินสโตนเฮนจ์ ในประเทศอังกฤษ หรือ แม้กระทั่งปราสาทหินต่างๆ ในกลุ่มวัฒนธรรมขอมโบราณ ในดินแดนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่สามารถคำนวณวันที่พระอาทิตย์จะขึ้นตรงช่องประตูและทอดลำแสงลอดผ่านแนวประตูทุกประตูได้อย่างแม่นยำ มนุษย์ได้ใช้หลักเกณฑ์ตามหลักการโหราศาสตร์เพื่อการต่างๆอย่างกว้างขวาง และได้สืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน จนมีอิทธิพลในการดำรงชีวิตและกลายเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม เช่น กำหนดฤกษ์ยามที่ใช้ในพิธีกรรมพิธีการต่างๆ การกำหนดระเบียบพิธีกรรมตามตำนาน ซึ่งถูกกำหนดขึ้นเพื่ออธิบายตามกฎเกณฑ์ทางโหราศาสตร์ทั้งสิ้น แม้กระทั่งการใช้โหราศาสตร์เพื่อการพยากรณ์ชีวิตของมนุษย์

ประวัติความเป็นมาของการพยากรณ์ หรือการทำนายทายทักมีมาช้านาน และมีเกือบทุกอารยธรรม ในอินเดียโบราณมีมาตั้งแต่ยุคพระเวท มีปรากฏในไตตติริยะสัมหิตา (Taittiriya samhita) ว่าฤๅษีสมัยก่อนทำนายว่าพิธีบูชาขัญจะจะเป็นไปด้วยดีหรือไม่ โดยจุดพุ่มไม้ให้ติดไฟด้วยก้อนขนมเผา ถ้าพุ่มไม้ไฟลุกดีเป็นสัญญาณว่าพิธีกรรมจะดำเนินไปได้ด้วยดี ความรู้ทางด้านดาราศาสตร์ของอินเดียก็มีปรากฏในคัมภีร์พระเวท ในการแบ่งเนื้อหาของพระเวทเป็น ๖ เรื่องที่เรียกว่า เวทางค์ มีเรื่องหนึ่งเรียกว่า โยติช (Jyotish) เป็นร้อยกรองมีประมาณ ๔๐ โศลก กล่าวถึงพระอาทิตย์ พระจันทร์ และนักษัตร (กลุ่มดาวฤกษ์) ทั้ง ๒๗ กลุ่ม

อารยธรรมจีนโบราณมีคัมภีร์อี้จิง หรือคัมภีร์แห่งความเปลี่ยนแปลง ซึ่งนอกจากจะเป็นที่มาของแนวคิดจักรวาลวิทยาของจีนแล้ว ยังเป็นรากฐานทั้งหมดของวัฒนธรรมจีน ระยะเวลาของการคิดค้นแนวคิดหลักของอี้จิงมีความพยายามร่วมกันถึง ๑,๕๐๐ ปี จาก ๒,๐๐๐ ปีก่อนคริสตกาลถึง ๕๐๐ ปีก่อนคริสตกาลสำนักปรัชญาจีนที่สำคัญสองสำนักคือลัทธิขงจื้อและลัทธิเต๋าใช้คัมภีร์นี้เป็นพื้นฐาน

ในการสร้างแนวคิดทางจักรวาลวิทยาและศีลธรรม ในขณะที่คนปัจจุบันรู้จักอี้จิงในฐานะคัมภีร์เสี่ยงทายเล่มหนึ่ง

ความเป็นจริงแล้ว การพยากรณ์ มีความจำเป็นและสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ เพราะการพยากรณ์ คือ การคาดคะเน เหตุการณ์ล่วงหน้า โดยมีหลักการและเหตุผล ไม่ว่าในยุคสมัยใด มนุษย์ก็มีความวิตก ใคร่อยากรู้ เหตุการณ์ล่วงหน้าที่จะเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อตน ทั้งนี้ เพื่อวางแผนรับมือกับเหตุการณ์ นั้นๆ ให้เป็นไปด้วยดี หรืออย่างน้อยก็จะได้เตรียมใจกับเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์นั้นได้ ด้วยเหตุนี้การ พยากรณ์ จึงกลายเป็นสิ่งสำคัญที่มีบทบาทต่อชีวิตมนุษย์ ทำให้มีการศึกษา ค้นคว้าศาสตร์และทฤษฎี ต่างๆอย่างกว้างขวาง เพื่อใช้เป็นแหล่งอ้างอิงสำหรับการพยากรณ์หนึ่งในศาสตร์ต่างๆ เหล่านั้นสำคัญ ที่สุดเห็นจะเป็นศาสตร์แห่งการคำนวณอิทธิพลของดวงดาว ที่ส่งผลต่อโลก และสิ่งมีชีวิตบนโลกมนุษย์ โดยอาศัยตำแหน่งและการเคลื่อนที่ของดวงดาวเป็นหลัก ซึ่งก็คือ วิชาโหราศาสตร์นั่นเอง

นออสเตรลาดามุสใช้ชีวิตอยู่อย่างสงบกับครอบครัวที่เมืองซา ลองในช่วงตอนปลายของชีวิต และใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับการคิดค้นเครื่องสำอางให้ภรรยาใช้ และทุ่มเทความสนใจให้กับเรื่อง โหราศาสตร์ อย่างเต็มที่ ถึงกระทั่งตีพิมพ์คำทำนายของเขาออกมาเป็นหนังสือที่มีชื่อว่า “อัลมานัค” (Almanac) ในปี ค.ศ. ๑๕๕๐ ซึ่งเป็นหนังสือที่ถ่ายทอดคำทำนายของเขาออกมาเป็นโคลง โดยทำนาย สภาพดินฟ้าอากาศ พืชพันธุ์ธัญญาหาร และเหตุการณ์ต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นในเมืองซา ลอง หนังสือเล่มนี้เป็น ที่นิยมมาก ประชาชนให้ความเชื่อถือจนขายดีเป็นเทน้ำเทท่า ถึงขั้นที่มีผู้ลอกเลียนแบบและอ้างตนว่าเป็น ฉบับที่เขียนโดยนออสเตรลาดามุส ความที่เป็นที่นิยมจึงมีการตีพิมพ์ออกมาทุกๆ ปี

ในประวัติศาสตร์ชาติไทยของเรา ได้ปรากฏหลักฐานถึงการให้ความสำคัญกับนักโหราศาสตร์ นักพยากรณ์ ไว้อย่างชัดเจนในรัชสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น ปรากฏโหราจารย์ประจำราชสำนักที่ สำคัญๆหลายท่าน และสืบทอดตำแหน่งต่อกันมา เช่น

๑. พระยาโหราธิบดี นาม อิ่ม
๒. พระยาโหราธิบดี นาม คำ
๓. พระยาโหราธิบดี นาม บัว
๔. พระยาโหราธิบดี นาม เอื่อน
๕. พระยาโหราธิบดี นาม ชุ่ม
๖. พระยาโหราธิบดี นาม แหยม

ที่สำคัญที่สุด ซึ่งสามารถประกาศเกียรติคุณนักโหราศาสตร์ให้เป็นที่ยอมรับและประจักษ์ไปทั่ว โลก ได้แก่ พระเกียรติคุณในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่ง พระองค์ในฐานะนักโหราศาสตร์คนสำคัญ ได้แสดงความสามารถในการพยากรณ์ถึงการเกิดสุริยุปราคา ณ

ตำบลห้วยกอ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ไว้ล่วงหน้า เป็นเวลาถึง ๒ ปี และมีการเชิญราชทูตชาวตะวันตกหลายชาติมาร่วมเป็นสักขีพยานจนชื่อเสียงก็ก้องไปทั่วโลก

ดังกล่าวนั้น จะเห็นได้ว่า โหราศาสตร์และการพยากรณ์ เป็นศาสตร์ที่สำคัญต่อมนุษยชาติ และปรากฏอยู่ในทุกวัฒนธรรมทั่วโลก แม้กระทั่งในสังคมและวัฒนธรรมของไทยเราเอง ซึ่งได้รับความนิยมมาตั้งแต่อดีตจวบจนกระทั่งปัจจุบัน ถึงแม้รูปแบบของสังคมและวัฒนธรรมจะคลี่คลายหรือแปรเปลี่ยนไป อย่างไรก็ตาม โหราศาสตร์และการพยากรณ์ ก็ยังได้รับความสนใจจากผู้คนในสังคมอยู่ อย่างเหนียวแน่นไม่เสื่อมคลาย

ภาคอีสานของประเทศไทย ก็ได้รับแนวคิด ความเชื่อ และหลักการทางโหราศาสตร์ดังกล่าวนี้ มาด้วยเช่นกัน โดยผ่านไปตามเส้นทางการค้าและเผยแผ่ศาสนาจากชมพูทวีป ในช่วงต้นของพุทธศตวรรษองค์ความรู้ด้านโหราศาสตร์ดังกล่าว ได้ผ่านกระบวนการทางวัฒนธรรมของชนชาติพันธุ์ในดินแดนอีสานจนกลายเป็นเอกลักษณ์ และนิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย เรื่อยมาจนกระทั่งปัจจุบัน

โหราศาสตร์อีสานความรู้ที่สืบทอดและผสมผสานทางด้านวัฒนธรรมต่างถิ่นโดยเฉพาะได้รับอิทธิพลทางความเชื่อในศาสนาพราหมณ์ฮินดูผสมผสานกับพุทธและความเชื่อท้องถิ่นซึ่งเกี่ยวข้องกับการสังเกตปรากฏการณ์ที่ผ่านมาในชีวิตของชาวบ้าน เช่น การสังเกตธรรมชาติจนมีข้อสรุปเป็นเหตุผลในเชิงตรรกะนำมาใช้ประโยชน์ในการทำนายฤดู ฝน พายุ อากาศ พืชพรรณ อีกประการหนึ่งได้สังเกตเกี่ยวกับการดำรงชีวิต โดยเฉพาะพฤติกรรมบุคลิกลักษณะของบุคคล ประเด็นนำมาใช้ประโยชน์การแก้ปัญหาของการอยู่ร่วมกันของผู้คนในชุมชน ที่กล่าวมาพอจะสรุปได้ว่า หลักโหราศาสตร์ได้ส่วนหนึ่งจากการสังเกตสิ่งต่างๆที่ผ่านเข้ามาในชีวิตของผู้คนชาวอีสานผนวกวัฒนธรรมความเชื่อต่างถิ่น จึงนับว่าเป็นองค์ความรู้ที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งของชาวอีสาน โหราศาสตร์จึงมีความสำคัญและจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตของชาวอีสานทั้งระดับชุมชน ครอบครัว และบุคคล ระดับชุมชนได้แก่ การทำนายทายทักเกี่ยวกับความอุดมสมบูรณ์ของธัญญาหาร โรคระบาดของผู้คนและสัตว์ ระดับครอบครัวคือทำนายเกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บทรัพย์สินเงินทอง การทำมาหากิน ชื่อเสียง วงศ์ตระกูล ระดับบุคคลทำนายเกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บยศถาบรรดาศักดิ์ ลาภยศสรรเสริญ ประเด็นเหล่านี้จะถูกชี้แจงจากผู้รู้ เรื่องที่ทำนายจะเป็นจริงหรือไม่ก็ตามแต่การทำนายตามหลักโหราศาสตร์อีสาน ทำให้เรื่องหรือผู้ที่ถูกทำนายมีทางแก้ไข จึงเป็นที่มาของการประกอบพิธีกรรมที่ละเอียดอ่อน ช่วยผ่อนคลายความขุ่นข้องหมองใจ เสมือนเป็นจิตแพทย์ที่คอยรักษาเยียวยาชุมชน กลุ่มบุคคล และบุคคลได้ดำเนินชีวิตอย่างมีเสถียรภาพ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ จึงสมควรให้มีการเผยแพร่องค์ความรู้โหราศาสตร์พื้นบ้านแก่ผู้สนใจทั่วไป ด้วยการเผยแพร่ทางสื่อมวลชนฟรี เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวก พร้อมทั้งให้มีการบริการวิเคราะห์ ตรวจสอบดวงชะตา ตามหลักวิชาโหราศาสตร์ อันจะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้สนใจด้านโหราศาสตร์และวัฒนธรรม อันเนื่องด้วยโหราศาสตร์

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับโหราศาสตร์พื้นบ้านและวัฒนธรรมอันเกี่ยวเนื่องด้วยโหราศาสตร์พื้นบ้านแก่ผู้สนใจทั่วไป โดยผ่านสื่อมวลชนฟรี
๒. เพื่อให้คำปรึกษาปัญหาชีวิตด้วยการบริการตรวจวิเคราะห์ดวงชะตาตามหลักวิชาโหราศาสตร์

เป้าหมาย / ผู้เข้าร่วมโครงการ

๑. มีผู้สนใจเข้าร่วมรับทราบข้อมูลและได้รับความรู้จากโหราศาสตร์พื้นบ้าน ผ่านสื่อมวลชนฟรี จำนวน ๑๒๐ คน
๒. มีผู้เข้ารับบริการตรวจวิเคราะห์ดวงชะตาตามหลักโหราศาสตร์ จำนวน ๒๕ คน

ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินการ

- ตั้งแต่เดือนกันยายน พ.ศ.๒๕๖๖ ถึง เดือนกันยายน พ.ศ.๒๕๖๗
บริเวณ ชั้น ๔ อาคารสถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

รูปแบบ/ลักษณะโครงการ

๑. เผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับโหราศาสตร์พื้นบ้าน และวัฒนธรรมอันเกี่ยวเนื่องด้วยโหราศาสตร์พื้นบ้านผ่านสื่อมวลชนฟรี
๒. บริการให้คำปรึกษาปัญหาชีวิตด้วยการตรวจวิเคราะห์ดวงชะตา ตามหลักวิชาโหราศาสตร์

กิจกรรม/วิธีการดำเนินการโครงการ

๑. ประชุมวางแผนการดำเนินงาน
๒. จัดทำเอกสารองค์ความรู้โหราศาสตร์พื้นบ้าน
๓. ประชาสัมพันธ์เผยแพร่องค์ความรู้โหราศาสตร์พื้นบ้านผ่านทางสื่อมวลชนฟรี
๔. ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ และให้คำปรึกษาตามหลักวิชาโหราศาสตร์พื้นบ้าน

๕. สรุปผลการดำเนินโครงการ

๖. จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์

งบประมาณ

- (ไม่ใช้งบประมาณในการดำเนินงาน)

แผนการดำเนินงาน

โดยมีขั้นตอน/กิจกรรมดังนี้

กิจกรรม/ แผนงาน	พ.ศ. ๒๕๖๖				พ.ศ. ๒๕๖๗								
	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
๑. ประชุมวางแผนการดำเนินงาน													
๒. จัดทำเอกสารองค์ความรู้โหราศาสตร์พื้นบ้าน													
๓. ประชาสัมพันธ์เผยแพร่องค์ความรู้ฯ													
๔. ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ และให้คำปรึกษาตามหลักวิชาโหราศาสตร์พื้นบ้าน													
๕. สรุปผลการดำเนินโครงการ													
๖. นำเสนอผลการดำเนินงานโครงการต่อผู้บริหาร (จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์)													

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ผู้เข้าชมและรับทราบข้อมูลโหราศาสตร์พื้นบ้านผ่านสื่อมวลชนมีเดีย มีความเข้าใจในองค์ความรู้โหราศาสตร์พื้นบ้าน และวัฒนธรรมอันเนื่องด้วยโหราศาสตร์พื้นบ้าน ตลอดจนสร้างความภาคภูมิใจในมรดกทางภูมิปัญญาพื้นบ้านด้านโหราศาสตร์ อันจะนำไปสู่การสืบทอด อนุรักษ์ และพัฒนาอย่างต่อเนื่องอีกทางหนึ่ง

๒. ผู้เข้ารับการถ่ายทอดองค์ความรู้ และให้คำปรึกษาตามหลักวิชาโหราศาสตร์พื้นบ้านสามารถ
ผ่อนคลายความตึงเครียด อันเกิดจากความวิตกกังวลในวิถีนาคต อันส่งผลให้สภาวะจิตและคุณภาพชีวิต
ดีขึ้น

บทที่ ๒

สรุปผลการดำเนินงานโครงการ

โครงการ “คลินิกโหราศาสตร์” ได้ดำเนินการในวงรอบ ที่ ๑ (ตั้งแต่ ๑ กันยายน ๒๕๖๖ ถึง ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗) เสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว ผู้จัดทำโครงการจึงขอรายงานสรุปผลการดำเนินงานเพื่อทราบ ดังนี้

๑. โครงการ “คลินิกโหราศาสตร์” ได้ทำการเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับโหราศาสตร์พื้นบ้าน และวัฒนธรรมอันเกี่ยวเนื่องด้วยโหราศาสตร์พื้นบ้านแก่ผู้สนใจทั่วไป โดยผ่านสื่อโซเชียลมีเดีย คือ Facebook ชื่อ โครงการคลินิกโหราศาสตร์ <https://www.facebook.com/HoraClinic> และ เพจคลินิกโหราศาสตร์ <https://www.facebook.com/TheRinacHoraEsan> ทั้งนี้มีผู้เข้าชมเพื่อรับทราบข้อมูลโหราศาสตร์ พื้นบ้านดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง และมีการเผยแพร่ความรู้ผ่านเว็บไซต์ www.youtube.com จำนวน ๖ ตอน ได้แก่

วีดิทัศน์เรื่อง ข้อคิดกับการดูดวง เป็นวีดิทัศน์ที่นำเสนอมุมมอง ข้อคิด สำหรับผู้ที่สนใจศาสตร์ ทางด้านโหราศาสตร์ และวีดิทัศน์ การดูดวงตามจักรราศี ซึ่งมีด้วยกันทั้งหมด ๖ ตอน ดังนี้

๑. การดูดวงตามจักรราศี EP7 ตอน ลัคนาราศีเมษ <https://youtu.be/IZx6l4AajCM>
๒. การดูดวงตามจักรราศี EP8 ตอน ลัคนาราศีพฤษภ <https://youtu.be/3pwzYblyX-k>
๓. การดูดวงตามจักรราศี EP9 ตอน ลัคนาราศีเมถุน <https://youtu.be/dN4mY0lp6hQ>
๔. การดูดวงตามจักรราศี EP10 ตอน ลัคนาราศีกรกฎ <https://youtu.be/nWgeHYwZAhA>
๕. การดูดวงตามจักรราศี EP11 ตอน ลัคนาราศีสิงห์ https://youtu.be/U_LjxKPAwlc
๖. การดูดวงตามจักรราศี EP12 ตอน ลัคนาราศีกันย์ <https://youtu.be/9ekCdO7W0es>

(สแกน QR Code)

๒. โครงการ “คลินิกโหราศาสตร์” ได้บริการให้คำปรึกษาปัญหาชีวิต ด้วยการบริการตรวจวิเคราะห์ดวงชะตาตามหลักวิชาโหราศาสตร์แก่ผู้ที่สนใจทั่วไป ระหว่างเดือนกันยายน ๒๕๖๖ ถึง เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ มีผู้เข้ารับบริการจำนวนทั้งสิ้น จำนวน ๑๓ ราย ดังเอกสารหลักฐานที่แนบมาพร้อมนี้

ตาราง รายงานการใช้บริการโครงการคลินิกโหราศาสตร์

ตั้งแต่ เดือนตุลาคม ๒๕๖๖ ถึง เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	วัน เดือน ปี	เวลา	การให้คำปรึกษา
๑	เฉลิมศรี รักษา	๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖	๑๕.๐๖-๑๖.๐๐	ตรวจดวงชะตา
๒	รุจิรา เหลืองอุบล	๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔	๑๔.๐๐-๑๕.๐๐	ตรวจดวงชะตา
๓	รัตนพร พึ่งกุศล	๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๔	๑๕.๐๐-๑๖.๐๐	ตรวจดวงชะตา
๔	กนกพล สรรพสมบัติ	๘ ธันวาคม ๒๕๖๖	๑๔.๐๐-๑๕.๐๐	ตรวจดวงชะตา
๕	กิริติ พรหมโส	๘ ธันวาคม ๒๕๖๖	๑๕.๐๐-๑๖.๐๐	ตรวจดวงชะตา
๖	พระครูธรรมธัชชาญชัย	๔ มกราคม ๒๕๖๖	๑๔.๐๐-๑๕.๔๐	ตรวจดวงชะตา
๗	นฤมล ดวงชะรา	๙ มกราคม ๒๕๖๗	๑๑.๐๐-๑๒.๐๘	ตรวจดวงชะตา
๘	ชัชวิษณุ รุ่งกล่อม	๙ มกราคม ๒๕๖๗	๑๓.๓๐-๑๔.๕๕	ตรวจดวงชะตา
๙	นันทพัทร เขียวกลาง	๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗	๑๐.๓๐-๑๒.๐๐	ตรวจดวงชะตา
๑๐	กฤติยาวิดี เกตุวงศา	๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗	๑๓.๒๐-๑๖.๐๐	ตรวจดวงชะตา
๑๑	พัทตร์พีไล นอยวิมล	๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗	๑๗.๐๐-๑๘.๐๐	ตรวจดวงชะตา
๑๒	ไตรภพ นอยวิมล	๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗	๑๘.๐๐-๑๙.๐๐	ตรวจดวงชะตา
๑๓	กัลยา สุนทรธา	๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗	๑๗.๐๐-๑๘.๐๐	ตรวจดวงชะตา

สรุป

จำนวนผู้ใช้บริการโครงการคลินิกโหราศาสตร์ จำนวน ๑๓ ราย โดยมีผู้ขอรับคำปรึกษาเรื่องดวงชะตา จำนวน ๑๓ คน

สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน
 เลขที่รับ 0068 วันที่ 10 มี.ค. 67
 เวลา 10:00 น.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โทรศัพท์ 0 4372 1686 ภายใน 6119
 ที่ อว 0605.7(1)/ วันที่ 10 มกราคม 2567

เรื่อง ขออนุมัติดำเนินโครงการ “คลินิกโหราศาสตร์”

เรียน ผู้อำนวยการ

ด้วยข้าพเจ้านายกীরติวงษ์ ธนภัทรธวานันท์ ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษาชำนาญการ ได้จัดทำโครงการ
 คลินิกโหราศาสตร์ ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับโหราศาสตร์พื้นบ้านและวัฒนธรรมอัน
 เนื่องด้วยโหราศาสตร์พื้นบ้านให้แก่ผู้สนใจทั่วไป ผ่านสื่อมวลชนมีเดีย และเพื่อให้คำปรึกษาปัญหาชีวิตด้วยการ
 ให้บริการตรวจดวงชะตาตามหลักโหราศาสตร์ ซึ่งคาดว่าโครงการดังกล่าวจะเกิดประโยชน์สำหรับผู้รับบริการ
 ตลอดจนเห็นคุณค่าความสำคัญในวัฒนธรรมโหราศาสตร์ และรวมอนุรักษ์ สืบสาน มรดกท้องถิ่นให้คงอยู่สืบไป
 โดยกิจกรรมดังกล่าวจะจัดขึ้นระหว่างเดือน ตุลาคม พ.ศ.2566 - กันยายน 2567 ทั้งนี้ ไม่ใช้งบประมาณในการ
 ดำเนินการจัดกิจกรรมดังกล่าว

ในการนี้ จึงใคร่ขออนุมัติโครงการ “คลินิกโหราศาสตร์” เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้และให้บริการแก่ผู้
 สนใจ อนึ่ง หากเห็นชอบในหลักการโปรดพิจารณาลงนามตามโครงการที่แนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายกীরติวงษ์ ธนภัทรธวานันท์)

หัวหน้าโครงการ

(นายสฤติชัย เจ็กมา)

รองผู้อำนวยการฝ่ายบริการวิชาการและทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

เรียน ผู้อำนวยการ

- 17:00 น. 10 มี.ค. 67

10 มี.ค. 67

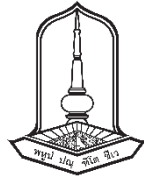
10 มี.ค. 67

10 มี.ค. 67

10 มี.ค. 67

(อาจารย์ทศม เกตุวงศา)

ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน

MAHASARAKHAM
UNIVERSITY

แบบฟอร์มเสนอขออนุมัติโครงการ

1. ชื่อโครงการ : โครงการคลินิกโหราศาสตร์
2. สถานภาพของโครงการ : โครงการใหม่ โครงการปกติ
 โครงการต่อเนื่องจาก โครงการคลินิกโหราศาสตร์
3. ประเภทโครงการ : ภารกิจพื้นฐานของหน่วยงาน ภารกิจยุทธศาสตร์ Flagship
4. หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ : สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน
5. ความเชื่อมโยงมาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565
- 5.1 วัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา (1 โครงการสามารถเลือกได้ 1 ด้าน)
- ด้านการจัดการเรียนการสอน
 - ด้านการวิจัยและการสร้างนวัตกรรม
 - ด้านการบริการวิชาการแก่สังคม
 - ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม
 - ด้านการบริหารจัดการ
- 5.2 ผลลัพธ์ในด้านที่สำคัญของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา (1 โครงการสามารถเลือกได้มากกว่า 1 ผลลัพธ์)
- ผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้านการวิจัยและการสร้างนวัตกรรม ด้านการบริการวิชาการ ด้านศิลปะและวัฒนธรรม และผลลัพธ์ตามพันธกิจที่สถาบันอุดมศึกษาประกาศ ต่อสาธารณะ
 - ผลลัพธ์ด้านการทำประโยชน์ให้ท้องถิ่นและสังคม
 - ผลลัพธ์ด้านความพึงพอใจและความผูกพันของผู้เรียนและผู้มีส่วนได้เสีย
 - ผลลัพธ์ด้านบุคลากร ทั้งด้านอัตรากำลังและขีดความสามารถของบุคลากร ด้านสภาพแวดล้อมการทำงาน
- ด้านความมั่นคงในอาชีพ ด้านสวัสดิการและผลประโยชน์ตอบแทน
- ผลลัพธ์ด้านการนำองค์กร การกำกับดูแล และการนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติ
 - ผลลัพธ์ด้านการเงิน การงบประมาณ และความคงอยู่ หรือเพิ่มขึ้นของผู้รับบริการ

6. ความเชื่อมโยงผลลัพธ์การเรียนรู้ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา กรณีกลุ่มเป้าหมายเป็นนิสิต (1 โครงการสามารถเลือกได้มากกว่า 1 ผลลัพธ์)

6.1 มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2552	6.2 มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565
☐ 1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	☐ 1. ด้านความรู้
☐ 2. ด้านความรู้	☐ 2. ด้านทักษะ
☐ 3. ด้านทักษะทางปัญญา	☐ 3. ด้านจริยธรรม
☐ 4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	☐ 4. ด้านลักษณะบุคคล
☐ 5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	

7. ความเชื่อมโยงทักษะตามมาตรฐานการพัฒนานิสิต 9 ด้าน (สามารถเลือกมากกว่า 1 ทักษะ)

☐ 1. การคิดเชิงวิเคราะห์ การตัดสินใจ การคาดการณ์อนาคต	☐ 2. ภาวะผู้นำ
☐ 3. การแก้ไขปัญหาที่มีความซับซ้อน ปัญหาเฉพาะหน้า	☐ 4. วุฒิภาวะ ความฉลาดทางอารมณ์
☐ 5. ความคิดสร้างสรรค์ การสร้างวิสัยทัศน์ที่เปิดกว้าง ยืดหยุ่น	☐ 6. การเรียนรู้ตลอดชีวิต
☐ 7. การปรับตัว มีมนุษยสัมพันธ์ การทำงานร่วมกับผู้อื่น	☐ 8. การสื่อสารอย่างสร้างสรรค์
☐ 9. การบริหารเวลา	☐ 10. ด้านอื่นๆ (กรณีไม่เกี่ยวข้องกับนิสิต)

8. ความเชื่อมโยงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน 17 ด้าน (SDGs) (1 โครงการสามารถเลือกได้มากกว่า 1 เป้าหมาย และสามารถศึกษาคำอธิบายเพิ่มเติมแต่ละเป้าหมายได้ที่ www.msu.ac.th/msu-sdgs)

- 1. ขจัดความยากจน (No Poverty)
- 2. ขจัดความหิวโหย (Zero Hunger)
- 3. การมีสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดี (Good Health and well-being)
- 4. การศึกษาที่เท่าเทียม (Quality Education)
- 5. ความเท่าเทียมทางเพศ (Gender Equality)
- 6. การจัดการน้ำและสุขาภิบาล (Clean Water and Sanitation)
- 7. พลังงานสะอาด (Affordable and Clean Energy)
- 8. การจ้างงานที่มีคุณค่าและการเติบโตทางเศรษฐกิจ (Decent Work and Economic Growth)
- 9. อุตสาหกรรม นวัตกรรมและโครงสร้างพื้นฐาน (Industry Innovation and Infrastructure)
- 10. ลดความเหลื่อมล้ำ (Reduced Inequalities)
- 11. เมืองและถิ่นฐานมนุษย์ที่ยั่งยืน (Sustainable Cities and Communities)
- 12. แผนการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืน (Responsible Consumption and Production)
- 13. การรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Action)
- 14. การใช้ประโยชน์จากมหาสมุทรและทรัพยากรทางทะเล (Life Below Water)
- 15. การใช้ประโยชน์จากระบบนิเวศทางบก (Life on Land)
- 16. สังคมสงบสุข ยุติธรรม ไม่แบ่งแยก (Peace and Justice Strong Institutions)
- 17. ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Partnerships for the Goals)

9. หลักการและเหตุผล

โหรา โหรา หรือ ทร โดยรูปศัพท์แล้ว หมายถึง การหาร คำว่า “โหราศาสตร์” จึงหมายถึง ศาสตร์ หรือวิชาที่ว่าด้วยการหาร แต่โดยปริยายแล้ว “โหราศาสตร์” หมายถึง ศาสตร์ที่ว่าด้วยการบวก ลบ คูณ หาร ซึ่งก็คือการคำนวณนั่นเอง แต่หากพิจารณาและอ้างอิงตามข้อมูลเชิงลึกโหราศาสตร์ ถือเป็นศาสตร์ที่พัฒนามาจากพื้นฐานของวิชาโหราศาสตร์ ซึ่งเป็นวิชาที่ว่าด้วยการศึกษาการเคลื่อนที่โคจรของดวงดาวในระบบสุริยะจักรวาล ดังนั้น โหราศาสตร์ แท้จริงแล้วจึงหมายถึง วิชาที่ว่าด้วยการคำนวณโดยอาศัยการโคจรของดวงดาวเป็นหลักสำคัญ

โหราศาสตร์ที่ว่าด้วยความสัมพันธ์ระหว่างดวงดาวกับชีวิตมนุษย์นี้เป็นความรู้อันเก่าแก่ของมนุษยศาสตร์สาขาหนึ่ง เพราะสิ่งที่มนุษย์ทุกยุคทุกสมัยมองเห็นบนท้องฟ้าก็คือดวงดาว กลางวันเห็นดวงอาทิตย์ กลางคืนเห็นดวงจันทร์และหมู่ดวงดาวมากมาย มนุษย์จึงรู้จักดวงดาวตั้งแต่มนุษย์ถือกำเนิดขึ้นบนโลก เมื่อก่อนวิชาโหราศาสตร์กับดาราศาสตร์เรียกว่าเป็นวิชาเดียวกัน การอธิบายความเป็นมาของโหราศาสตร์หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องกล่าวถึงความเป็นมาของดาราศาสตร์ด้วย

การศึกษาดาราศาสตร์สมัยแรก ๆ เกิดจากมนุษย์ได้พบเห็นปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นบนท้องฟ้า จนเชื่อว่าเหตุการณ์เหล่านั้นเป็นสิ่งที่กำหนดวิถีทางชีวิตของมนุษย์ จึงเริ่มกำหนดความหมายของวัตถุบนท้องฟ้าเป็นเสมือนเทพเจ้า และมีนิยายเล่าสืบกันมา แหล่งอารยธรรมเก่าแก่ของโลกล้วนแต่มีร่องรอยของความรู้ทางดาราศาสตร์หรือโหราศาสตร์อยู่ ดังเช่น ชาวจีนสามารถหาได้ว่า 1 ปี มี 365 วัน เมื่อ 2,500 ปีก่อนคริสตกาล มีการสร้างปฏิทินช่วยในการทำนายการเกิดอุปราคา ซึ่งชาวจีนโบราณถือว่าการเกิดสุริยุปราคา จะต้องมีการเซ่นไหว้เพื่อเอาใจพระผู้เป็นเจ้า และชาวจีนเป็นชนชาติแรกที่ทราบว่าดวงจันทร์เคลื่อนที่จากทิศตะวันตกผ่านกลุ่มดาวต่าง ๆ บนท้องฟ้าไปยังทิศตะวันออก ใช้เวลาครบรอบประมาณ 28 วัน

โหราศาสตร์ เป็นมรดกทางภูมิปัญญาของมนุษยชาติ ที่มีความเป็นมายาวนาน นอกจากมนุษย์จะนำความรู้ที่ได้จากวิชาโหราศาสตร์มาใช้พยากรณ์ชีวิตแล้ว มนุษย์ยังได้ประโยชน์ ใ้รู้และเข้าใจในระบบสุริยะจักรวาลอย่างลุ่มลึก ความรู้ ความเข้าใจในระบบสุริยะจักรวาลของมนุษย์ได้พัฒนามากขึ้น จนทำให้มนุษย์สามารถจัดองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้อย่างเป็นระบบและอธิบายปรากฏการณ์ทางธรรมชาติได้อย่างมีเหตุผล เช่น อธิบายการเคลื่อนที่ของโลกรอบดวงอาทิตย์ที่มีการโคจรในแนวระนาบ รูปวงกลมอันทำให้เกิดปรากฏการณ์ฤดูกาลต่าง ๆ ทั้งอธิบายวิธีการเคลื่อนที่ของโลก ด้วยการหมุนรอบตัวเอง อันทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเป็นช่วงเวลากลางวัน กลางคืน ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในวิถีโคจรของโลก รอบดวงอาทิตย์ แม้กระทั่งการโคจรของดวงจันทร์ทำให้มนุษย์สามารถอธิบายได้ด้วยระบบปฏิทิน ซึ่งเราได้ใช้กันอยู่จนกระทั่งปัจจุบัน

ประการสำคัญที่แสดงให้เห็นว่ามนุษย์ในอดีตมีความสามารถในการใช้โหราศาสตร์เพื่อเข้าใจระบบสุริยะที่ลึกซึ้งได้แก่ การคำนวณปฏิทินโบราณ เพื่อบอกถึงฤดูกาล และกำหนดวันสำคัญต่าง ๆ ได้ เช่น แสงหินสโตนเฮนจ์ ในประเทศอังกฤษ หรือ แม้กระทั่งปราสาทหินต่าง ๆ ในกลุ่มวัฒนธรรมขอม

โบราณ ในดินแดนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่สามารถคำนวณวันที่พระอาทิตย์จะขึ้นตรงช่องประตูและทอดลำแสงลอดผ่านแนวประตูทุกประตูได้อย่างแม่นยำ มนุษย์ได้ใช้หลักเกณฑ์ตามหลักการโหราศาสตร์เพื่อการต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง และได้สืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน จนมีอิทธิพลในการดำรงชีวิตและ

กลายเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรม เช่น กำหนดฤกษ์ยามที่ใช้ในพิธีกรรมพิธีการต่าง ๆ การกำหนดระเบียบพิธีกรรมตามตำนาน ซึ่งถูกกำหนดขึ้นเพื่ออธิบายตามกฎเกณฑ์ทางโหราศาสตร์ทั้งสิ้น แม้กระทั่งการใช้โหราศาสตร์เพื่อการพยากรณ์ชีวิตของมนุษย์

ประวัติความเป็นมาของการพยากรณ์ หรือการทำนายทายทักมีมาช้านาน และมีเกือบทุกอารยธรรม ในอินเดีย โบราณมีมาตั้งแต่ยุคพระเวท มีปรากฏในไตรปิฎกหรือคัมภีร์ (Taittiriya samhita) ว่าฤๅษีสมัยก่อนทำนายว่าพิธีบูชาโยจจะ เป็นไปด้วยดีหรือไม่ โดยจุดพุ่มไม้ให้ติดไฟด้วยก้อนขมเผา ถ้าพุ่มไม้ไฟลุกดีเป็นสัญญาณว่าพิธีกรรมจะดำเนินไปได้ด้วยดี ความรู้ทางด้านดาราศาสตร์ของอินเดียก็มีปรากฏในคัมภีร์พระเวท ในการแบ่งเนื้อหาของพระเวทเป็น 6 เรื่องที่เรียกว่า เวทางค์ มีเรื่องหนึ่งเรียกว่า โยติษ (Jyotish) เป็นร้อยกรองมีประมาณ 40 โศลก กล่าวถึงพระอาทิตย์ พระจันทร์ และ นักษัตร (กลุ่มดาวฤกษ์) ทั้ง 27 กลุ่ม

อารยธรรมจีนโบราณมีคัมภีร์อี้จิง หรือคัมภีร์แห่งความเปลี่ยนแปลง ซึ่งนอกจากจะเป็นที่มา ของแนวคิดจักรวาลวิทยาของจีนแล้ว ยังเป็นรากฐานทั้งหมดของวัฒนธรรมจีน ระยะเวลาของการคิดค้นแนวคิดหลักของอี้ จิงมีความพยายามร่วมกันถึง 1,500 ปี จาก 2,000 ปีก่อนคริสตกาลถึง 500 ปีก่อนคริสตกาลสำนักปรัชญาจีนที่สำคัญสอง สำนักคือลัทธิขงจื้อและลัทธิเต๋าใช้คัมภีร์นี้เป็นพื้นฐาน ในการสร้างแนวคิดทางจักรวาลวิทยาและศีลธรรม ในขณะที่คน ปัจจุบันรู้จักอี้จิงในฐานะคัมภีร์เสี่ยงทายเล่มหนึ่ง

ความเป็นจริงแล้ว การพยากรณ์ มีความจำเป็นและสำคัญต่อชีวิตมนุษย์ เพราะการพยากรณ์ คือ การคาดคะเน เหตุการณ์ล่วงหน้า โดยมีหลักการและเหตุผล ไม่ว่าในยุคสมัยใด มนุษย์ก็มีความวิตก ใคร่อยากรู้ เหตุการณ์ล่วงหน้าที่จะ เกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อตน ทั้งนี้ เพื่อวางแผนรับมือกับเหตุการณ์นั้น ๆ ให้เป็นไปด้วยดี หรืออย่างน้อยก็จะได้เตรียมใจ กับเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์นั้นได้ ด้วยเหตุนี้การพยากรณ์ จึงกลายเป็นสิ่งสำคัญที่มีบทบาทต่อชีวิตมนุษย์ ทำให้มี การศึกษา ค้นคว้าศาสตร์และทฤษฎีต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง เพื่อใช้เป็นแหล่งอ้างอิงสำหรับการพยากรณ์หนึ่งในศาสตร์ต่าง ๆ เหล่านั้นสำคัญที่สุดเห็นจะเป็นศาสตร์แห่งการคำนวณอิทธิพลของดวงดาว ที่ส่งผลต่อโลก และสิ่งมีชีวิตบนโลกมนุษย์ โดยอาศัยตำแหน่งและการเคลื่อนที่ของดวงดาวเป็นหลัก ซึ่งก็คือ วิชาโหราศาสตร์นั่นเอง

นออสเตรลามุสใช้ชีวิตอยู่อย่างสงบกับครอบครัวที่เมืองซา ลองในช่วงตอนปลายของชีวิต และใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับการคิดค้นเครื่องสำอางให้ภรรยาใช้ และทุ่มเทความสนใจให้กับเรื่องโหราศาสตร์ อย่างเต็มที่ ถึงกระทั่งตีพิมพ์คำ ทำนายของเขาออกมาเป็นหนังสือที่มีชื่อว่า “ออลมานแน็ค” (Almanac) ในปี ค.ศ. 1550 ซึ่งเป็นหนังสือที่ถ่ายทอดคำ ทำนายของเขาออกมาเป็นโคลง โดยทำนายสภาพดินฟ้าอากาศ พืชพันธุ์ธัญญาหาร และเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นใน เมืองซาลอง หนังสือเล่มนี้เป็นที่นิยมมาก ประชาชนให้ความเชื่อถือจนขายดีเป็นเทน้ำเทท่า ถึงขั้นที่มีผู้ลอกเลียนแบบและ อ้างต้นว่าเป็นฉบับที่เขียนโดยนออสเตรลามุส ความที่เป็นที่นิยมจึงมีการตีพิมพ์ออกมาทุก ๆ ปี

ในประวัติศาสตร์ชาติไทยของเรา ได้ปรากฏหลักฐานถึงการให้ความสำคัญกับนักโหราศาสตร์ นักพยากรณ์ ไว้อย่างชัดเจนในรัชสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น ปรากฏโหราจารย์ประจำราชสำนักที่สำคัญๆหลายท่าน และสืบทอดตำแหน่งต่อกันมา เช่น

1. พระยาโหราธิบดี นาม อิม
2. พระยาโหราธิบดีนาม คำ
3. พระยาโหราธิบดี นาม บัว
4. พระยาโหราธิบดี นาม เกื่อน
5. พระยาโหราธิบดี นาม ชุ่ม
6. พระยาโหราธิบดี นาม แหยม

ที่สำคัญที่สุด ซึ่งสามารถประกาศเกียรติคุณนักโหราศาสตร์ให้เป็นที่ยอมรับและประจักษ์ไปทั่วโลก ได้แก่ พระ เกียรติคุณในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 4 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

ซึ่งพระองค์ในฐานะนักโหราศาสตร์คนสำคัญ ได้แสดงความสามารถในการพยากรณ์ถึงการเกิดสุริยุปราคา

ณ ตำบลหัวกอ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ไว้ล่วงหน้า เป็นเวลาถึง 2 ปี และมีการเชิญราชทูตชาวตะวันตกหลายชาติมาร่วมเป็นสักขีพยานจนชื่อเสียงก้องไปทั่วโลก

ดังกล่าวมานั้น จะเห็นได้ว่า โหราศาสตร์และการพยากรณ์ เป็นศาสตร์ที่สำคัญต่อมนุษยชาติและปรากฏอยู่ในทุกวัฒนธรรมทั่วโลก แม้กระทั่งในสังคมและวัฒนธรรมของไทยเราเอง ซึ่งได้รับความนิยมาตั้งแต่อดีตจวบจนกระทั่งปัจจุบัน ถึงแม้รูปแบบของสังคมและวัฒนธรรมจะคลี่คลายหรือแปรเปลี่ยนไป อย่างไรก็ตาม โหราศาสตร์และการพยากรณ์ ก็ยังได้รับความสนใจจากผู้คนในสังคมอยู่อย่างเหนียวแน่นไม่เสื่อมคลาย

ภาคอีสานของประเทศไทย ก็ได้รับแนวคิด ความเชื่อ และหลักการทางโหราศาสตร์ดังกล่าวนี้มาด้วยเช่นกัน โดยผ่านมาตามเส้นทางการค้าและเผยแผ่ศาสนาจากชมพูทวีป ในช่วงต้นของพุทธศตวรรษองค์ความรู้ด้านโหราศาสตร์ดังกล่าว ได้ผ่านกระบวนการทางวัฒนธรรมของชนชาติพันธุ์ในดินแดนอีสานจนกลายเป็นเอกลักษณ์ และนิยมใช้กันอย่างแพร่หลาย เรื่อยมาจนกระทั่งปัจจุบัน

โหราศาสตร์อีสานความรู้ที่สืบทอดและผสมผสานทางด้านวัฒนธรรมต่างถิ่นโดยเฉพาะได้รับอิทธิพลทางความเชื่อในศาสนาพราหมณ์ฮินดูผสมผสานกับพุทธและความเชื่อท้องถิ่นซึ่งเกี่ยวข้องกับการสังเกตปรากฏการณ์ที่ผ่านมาในชีวิตของชาวบ้าน เช่น การสังเกตธรรมชาติจนมีข้อสรุปเป็นเหตุผลในเชิงตรรกะนำมาใช้ประโยชน์ในการทำนายฤดู ฝน พายุอากาศ พิษพรรณ อีกประการหนึ่งได้สังเกตเกี่ยวกับการดำรงชีวิต โดยเฉพาะพฤติกรรมบุคลิกลักษณะของบุคคล ประเด็นนำมาใช้ประโยชน์การแก้ปัญหาของการอยู่ร่วมกันของผู้คนในชุมชน ที่กล่าวมาพอจะสรุปได้ว่า หลักโหราศาสตร์ได้ส่วนหนึ่งจากการสังเกตสิ่งต่าง ๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิตของผู้คนชาวอีสานผนวกวัฒนธรรมความเชื่อต่างถิ่น จึงนับว่าเป็นองค์ความรู้ที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งของชาวอีสาน โหราศาสตร์จึงมีความสำคัญและจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตของชาวอีสานทั้งระดับชุมชน ครอบครัว และบุคคล ระดับชุมชนได้แก่ การทำนายทายทักเกี่ยวกับความอุดมสมบูรณ์ของธัญญาหาร โรคระบาดของผู้คนและสัตว์ ระดับครอบครัวคือทำนายเกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บ ทรัพย์สินเงินทอง การทำมาหากิน ชื่อเสียงวงศ์ตระกูล ระดับบุคคลทำนายเกี่ยวกับโรคภัยไข้เจ็บ ยศถาบรรดาศักดิ์ ลาภยศสรรเสริญ ประเด็นเหล่านี้จะถูกชี้แจงจากผู้รู้ เรื่องที่ทำนายจะเป็นจริงหรือไม่ก็ตามแต่การทำนายตามหลักโหราศาสตร์อีสาน ทำให้เรื่องหรือผู้ที่ถูกทำนายมีทางแก้ไข จึงเป็นที่มาของการประกอบพิธีกรรมที่ละเอียดอ่อน ช่วยผ่อนคลายความขุ่นข้องหมองใจ เสมือนเป็นจิตแพทย์ที่คอยรักษาเยียวยาชุมชน กลุ่มบุคคล และบุคคลได้ดำเนินชีวิตอย่างมีเสถียรภาพ

ด้วยเหตุผลดังกล่าวนี้ จึงสมควรให้มีการเผยแพร่องค์ความรู้โหราศาสตร์พื้นบ้านแก่ผู้สนใจทั่วไป ด้วยการเผยแพร่ทางสื่อมวลชนมีเดีย เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวก พร้อมทั้งให้มีการดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ และให้คำปรึกษาตามหลักวิชาโหราศาสตร์พื้นบ้าน อันจะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้สนใจด้านโหราศาสตร์และวัฒนธรรมอันเนื่องด้วยโหราศาสตร์

10. วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับโหราศาสตร์พื้นบ้านและวัฒนธรรมอันเกี่ยวเนื่องด้วยโหราศาสตร์พื้นบ้านแก่ผู้สนใจทั่วไป โดยผ่านสื่อมวลชนมีเดีย
- 2) เพื่อให้คำปรึกษาปัญหาชีวิตด้วยการบริการตรวจวิเคราะห์ดวงชะตาตามหลักวิชาโหราศาสตร์

11. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

11.1 ตัวชี้วัดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการ (ผลผลิต output)

ที่	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	เครื่องมือในการวัด
1)	เผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับโหราศาสตร์พื้นบ้านและวัฒนธรรมอันเกี่ยวเนื่องด้วยโหราศาสตร์พื้นบ้านแก่ผู้สนใจทั่วไป โดยผ่านสื่อมัลติมีเดีย	ข้อ 1)	1 กิจกรรม	การจัดกิจกรรม
2)	ผู้เข้าร่วมกิจกรรมเกิดขวัญกำลังใจที่ดีขึ้น	ข้อ 2)	ไม่น้อยกว่า 4.00 คะแนน (จากคะแนนเต็ม 5)	แบบสอบถามผู้เข้าร่วมกิจกรรม

ผลผลิต output หมายถึง ผลที่เกิดขึ้นทันที ผลโดยตรงจากการดำเนินโครงการกิจกรรมเสร็จสิ้น

11.2 ผลลัพธ์ที่จะเกิดจากโครงการ (ผลลัพธ์ outcome)

ที่	ผลลัพธ์ outcome
1)	ผู้เข้าชมรับทราบข้อมูลโหราศาสตร์พื้นบ้านผ่านสื่อมัลติมีเดีย มีความเข้าใจในองค์ความรู้โหราศาสตร์พื้นบ้าน และวัฒนธรรมอันเนื่องด้วยโหราศาสตร์พื้นบ้าน ตลอดจนสร้างความภาคภูมิใจในมรดกทางภูมิปัญญาพื้นบ้านด้านโหราศาสตร์ อันจะนำไปสู่การสืบทอด อนุรักษ์ และพัฒนาอย่างต่อเนื่องอีกทางหนึ่ง
2)	ผู้เข้ารับคำปรึกษาตามหลักวิชาโหราศาสตร์พื้นบ้านสามารถผ่อนคลายความตึงเครียด อันเกิดจากความวิตกกังวลในวิถีอนาคต อันส่งผลให้สภาวะจิตและคุณภาพชีวิตดีขึ้น

11.3 ตัวชี้วัดความสำเร็จการบริหารจัดการโครงการ

ที่	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	เป้าหมาย	เครื่องมือในการวัด
1)	จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ	ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด	ใบลงทะเบียน
2)	ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ	ไม่น้อยกว่า 4.00 คะแนน (จากคะแนนเต็ม 5)	แบบประเมินความพึงพอใจ

12. ผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวนไม่น้อยกว่า 150 คน ประกอบด้วย

1) กลุ่มเป้าหมายของโครงการ

นิสิต นักศึกษา บุคลากรมหาวิทยาลัยมหาสารคาม และประชาชนทั่วไป จำนวน 120 คน ดังนี้

- ผู้สนใจเข้าร่วมรับทราบข้อมูลและได้รับความรู้จากโหราศาสตร์พื้นบ้าน ผ่านสื่อมัลติมีเดีย

จำนวน 95 คน

- มีผู้เข้ารับการถ่ายทอดองค์ความรู้ และให้คำปรึกษาตามหลักวิชาโหราศาสตร์พื้นบ้าน จำนวน 25 คน

13. ระยะเวลาดำเนินโครงการ วันเริ่มต้น 1 ตุลาคม 2566 และวันสิ้นสุดโครงการ 30 กันยายน 2567

14. สถานที่ดำเนินโครงการ

บริเวณ ชั้น 4 อาคารสถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

15. แผนการดำเนินงาน

ที่	ขั้นตอน/กิจกรรม	พ.ศ.2566			พ.ศ.2567								
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
1	ประชุมวางแผนการดำเนินงาน												
2	จัดทำเอกสารองค์ความรู้ โหราศาสตร์พื้นบ้าน												
3	ประชาสัมพันธ์เผยแพร่องค์ ความรู้ ฯ												
4	ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ และให้คำปรึกษาตามหลักวิชา โหราศาสตร์พื้นบ้าน												
5	สรุปผลการดำเนินโครงการ												
6	นำเสนอผลการดำเนินงาน โครงการต่อผู้บริหาร(จัดทำ รายงานฉบับสมบูรณ์)												

16. งบประมาณ

ดำเนินการโดยไม่เบิกจ่ายงบประมาณ

17. ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการจัดโครงการ (Impact)

- 1) ผู้เข้าชมและรับทราบข้อมูลโหราศาสตร์พื้นบ้านผ่านสื่อมัลติมีเดีย มีความเข้าใจในองค์ความรู้โหราศาสตร์พื้นบ้าน และวัฒนธรรมอันเนื่องด้วยโหราศาสตร์พื้นบ้าน ตลอดจนสร้างความภาคภูมิใจในมรดกทางภูมิปัญญาพื้นบ้านด้านโหราศาสตร์ อันจะนำไปสู่การสืบทอด อนุรักษ์ และพัฒนาอย่างต่อเนื่องอีกทางหนึ่ง
- 2) ผู้เข้ารับการให้คำปรึกษาตามหลักวิชาโหราศาสตร์พื้นบ้านสามารถผ่อนคลายความตึงเครียด อันเกิดจากความวิตกกังวลในวิถีอนาคต อันส่งผลให้สภาวะจิตและคุณภาพชีวิตดีขึ้น

18. สาเหตุหรือปัจจัยความเสี่ยงต่อความสำเร็จของโครงการ

18.1 ความเสี่ยงต่อวัตถุประสงค์ของโครงการ (ต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่ระบุในข้อ 10)

สาเหตุหรือปัจจัยความเสี่ยงต่อวัตถุประสงค์	แนวทางแก้ไข/ป้องกันความเสี่ยง
มีผู้รับชมหรือให้ความสนใจ การเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับโหราศาสตร์พื้นบ้านและวัฒนธรรมอันเนื่องด้วยโหราศาสตร์พื้นบ้าน โดยผ่านสื่อมัลติมีเดีย ค่อนข้างน้อย	มีการประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อ หรือช่องทางที่หลากหลาย
ผู้เข้าร่วมกิจกรรมอาจเกิดความกังวล หรือไม่เข้าใจด้านโหราศาสตร์	การสร้างความเข้าใจ พร้อมทั้งให้คำปรึกษาอย่างเป็นขั้นตอน และมีคู่มือสำหรับการแก้ไขที่ถูกต้อง

สาเหตุหรือปัจจัยความเสี่ยงต่อวัตถุประสงค์	แนวทางแก้ไข/ป้องกันความเสี่ยง
ผู้อบรมไม่เข้าใจในหลักสูตรระยะสั้นที่อบรม	มีวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญเพื่อให้ความรู้แก่ผู้อบรม และมีการทบทวนความเข้าใจอย่างเป็นระยะ

18.2 ความเสี่ยงต่อการบริหารจัดการโครงการ (ต้องสอดคล้องกับตัวชี้วัดที่ระบุในข้อ 11.3)

สาเหตุหรือปัจจัยความเสี่ยงต่อการบริหารจัดการ	แนวทางแก้ไข/ป้องกันความเสี่ยง
จำนวนผู้ที่เข้าร่วมไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้	เพิ่มช่องทางและเวลาในการประชาสัมพันธ์

ลงชื่อ.....ผู้รับผิดชอบโครงการ

(นายกิตติวัฒน์ ธนภัทรธวานันท์)

ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษา ชำนาญการ

...../...../.....

ความคิดเห็นผู้บังคับบัญชาเบื้องต้น

.....

ลงชื่อ.....

(นายสถิตย์ เจ็กมา)

ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการฝ่ายบริการวิชาการและทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

...../...../.....

ความคิดเห็นผู้บังคับบัญชาระดับสูง

.....

ลงชื่อ.....

(อาจารย์ทิม เกตุวงศา)

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน

...../...../.....